

LUKIOKOULUTUKSEN TYÖRYHMÄ**Aika** 13.11.2023 klo 13.00–15.00**Paikka** STM, Meritullinkatu 8, kokoustila Vaikuttamo**Käsitteltävät asiat**

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Työryhmän puheenjohtaja, ylijohtaja Petri Lempinen avasi kokouksen klo 13.00. Kokoukseen oli kutsuttu myös työryhmän yhteydessä toimivien jaostojen jäsenet sekä asiantuntijana Laura Hansén OKM:stä. Todettiin kokouksen läsnäolijat ja estyneet.

Kokouksessa läsnä:

Puheenjohtaja, ylijohtaja Petri Lempinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Varapuheenjohtaja, johtaja Tiina Silander, opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusneuvos Heikki Blom, opetus- ja kulttuuriministeriö
Hallitusneuvos Laura Hansén, opetus- ja kulttuuriministeriö
Neuvotteleva virkamies Ville Heinonen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Asiantuntija Johannes Peltola, opetus- ja kulttuuriministeriö
Korkeakouluharjoittelija Elli Penttilä, opetus- ja kulttuuriministeriö
Asiantuntija Helmi Pulkkinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Erityisasiantuntija Kaisa Räty, opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusneuvos Aki Tornberg, opetus- ja kulttuuriministeriö
Johtaja Jarkko Niiranen, Opetushallitus
Yksikön päällikkö Petri Lehikoinen, Opetushallitus
Erityisasiantuntija Sirpa Kesti, Opetushallitus
Opetusneuvos Teijo Koljonen, Opetushallitus
Kouluneuvos Antti Markkanen, Opetushallitus
Pääsihteeri Tiina Tähkä, Ylioppilastutkintolautakunta
Asiantuntijasihteeri, opetusneuvos Kimmo Koskinen, Opetushallitus

Este:

Opetusneuvos Jari Rajanen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Hallitussihteeri Maria Soininen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusneuvos Anu Halvari, Opetushallitus
Opetusneuvos Mikko Hartikainen, Opetushallitus
Opetusneuvos Yvonne Nummela, Opetushallitus

Todettiin kokouksen asialistan löytyvän Tiimeristä ja edetään sen mukaisesti. Edellisen kokouksen pöytäkirjaan ei tullut muutosehdotuksia.

2. Seurantaryhmän työsuunnitelma, liite

Puheenjohtaja kertasi edellisessä kokouksessa valmistellun seurantaryhmän työsuunnitelman kokousten aikataulut ja asialistat:

- maanantai 27.11.2023 klo 12.00–15.00 (VM, Jakovara, Mariankatu 9)
 - o Väestökehitys ja syrjäisyyden määritelmä, NN
 - o Lukiodiplomien kehittämissuunnitelman esittely, Mikko Hartikainen OPH

- maanantai 18.12.2023 klo 13.00–15.00 (VM, Jakovara, Mariankatu 9)
o Oppimisen tuki, Kaisa Rätty
o Lukiodiplomi ja ylioppilastutkinto, Heikki Blom
- torstai 25.1.2024 klo 10.00–12.00 (VM, Jakovara, Mariankatu 9)
o Englanninkielinen ylioppilastutkinto, NN
o Lukioskoulutuksen rahoitusperusteiden uudistaminen, Petri Lempinen, Johannes Peltola
- torstai 29.2.2024 klo 10.00–12.00 (VM, Jakovara, Mariankatu 9)
- keskiviikko 27.3.2024 klo 10.00–12.00 (STM, Meritulli, Meritullinkatu 8)

3. Tilannekatsaus valmistelutyöstä/ jaostot

Johannes Peltola kertoi rahoituksen kehittämisjaoston valmistelutyöstä, mm. nuoret ikäluokat sisältävästä väestönkehityksen tilastokatsauksesta vuoteen 2030. Heikki Blom mainitsi yo-tutkinnon ja lukiodiplomin jaoston kuulleen kokouksessaan Resson lukion rehtoria Ari Huovista IB-opiskelusta. Keskustelua oli käyty mm. harkinnanvaraisesta hausta ja siinä noudatettavista hakukriteereistä ja -kiintiöistä.

4. Valmistelun suuntaviivat LANUPO-ministeriryhmässä 19.12, liite (luonnos)

Puheenjohtaja totesi, että lukiokoulutuksen suuntaviivat viedään käsiteltäväksi Lapset, nuoret ja perheet -ministerityöryhmän kokoukseen 19.12. Aiemmin opetusministerille esiteltyjen suuntaviivojen pohjalta täydennetään, täsmennetään ja fokusoidaan tekstejä eteenpäin. Tarkoitus on mahdollisimman konkreettisesti ja ymmärrettävästi kuvata, mitä esitetään ja mitä muutetaan suhteessa nykytilanteeseen. Valmisteluaikaa on noin 2,5 viikkoa keskeisten ajatusten osalta. Ministerityöryhmään vietävät aineistot pitää toimittaa opetusministerille kuitattavaksi viimeistään 8.12. Valmistelutyön jatkoaskeleet selviävät ministeriryhmän kokouksen jälkeen.

Keskusteltiin englanninkieliseen yo-tutkintoon liittyvistä keskeisistä linjauksisymyksistä. Pohdittiin erilaisia kohdejoukon määrittelyvaihtoehtoja ja keskustelussa nousivat esille mm. harkinnanvarainen hakumenettely ja valintakriteerit, järjestämislupasääntely, koulutuksen maksuttomuus/maksullisuus, oppimateriaalit ja kustannusvaikutukset.

Keskusteltiin lukiodiplomeista ja yo-tutkinnosta mm. lukiodiplomien arvioinnin toteuttamisvaihtoehdoista joko kiinteästi yo-tutkinnon osana (YTL) tai erillisen arviointielimen toimesta. Pohdittiin lukiodiplomien kehittämistarpeita eri näkökulmista.

Oppimisen tuen osalta keskusteltiin laajasti siihen sisältyvistä tekijöistä ja näkökulmista:

- Hyvä opetus ja ohjaus
- Opinto-ohjaus
- Valmentava opetus
- Tukiopetus
- Erityinen tuki/ erityisopetus
 - Hallintopäätös (kriteerit)
 - Tukitoimien kirjaaminen HOPS/HOKS
 - Henkilökohtainen tuki, samanaikaisopetus, pienryhmäopetus
 - Tukitoimien arviointi

- Yhteisöllinen opiskeluhoito
- Vahvempi tuki
 - Avustajapalvelut ja apuvälineet
 - Ammatilliset erityisoppilaitokset
 - Tuki-, ohjaus- ja kehittämistehtävä
- Poikkeaminen ja mukauttaminen/ yksilöllistäminen

Todettiin, että lukiokoulutuksessa erityisopetuksen kelpoisuusksymys on avainasia, ja se tulisi kytkeä perusopetuksen kelpoisuuskeskusteluun ja ratkaisu pitäisi tehdä osana kokonaisuutta. Pätevien erityisopettajien saatavuus ei riitä nykyisellään tarpeeseen ja lain kirjaimen täyttämiseen. Olennaisena nostettiin esille varhainen puuttuminen ja mahdollisimman matalan kynnyksen tuki. Lisäksi keskusteltiin mm. lukio-opiskelijan oikeudesta tukiopetukseen, opiskelijan vapauttamisesta jonkin oppiaineen opiskelusta ja tukeen liittyvästä epäyhtenäisestä terminologiasta sekä todettiin, että koulutusmuotojen eroavaisuudet tulisi ottaa huomioon yhtenäistämistä tehtäessä. Todettiin myös tarve selvittää eri tukimuotojen kustannusvaikutukset.

Rahoituksen osalta todettiin, että pienten lukiodien lisä on ydinkysymys. Lähtökohdat valmistelulle: lukiokoulutuksella on oma rahoitusjärjestelmänsä, rahoitus jatkossakin yleiskatteellisena koulutuksen järjestäjille.

Perustekstit ministerityöryhmän briiffiin tulee olla valmiina 30.11.

Keskusteltiin myös siitä, onko tarkoituksenmukaisempaa valmistella yksi kaikki esitykset sisältävä HE vai useampi HE. Päädettiin arvioimaan yhden HE:n etenemisen mahdollisuudet vuodenvaihteessa.

5. Muut asiat

Ei muita asioita.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.48.

Jakelu: työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteerit